

Ledelse, roller og samspill i menighetene

Innhold

Emnet tematiserer utvikling av ledelse, roller og samspill i menigheter i Den norske kirke. Det har en særlig innretning overfor hvordan ulike lederroller kan samhandle i møte med lokalkirkens utfordringer. Et viktig anliggende er å ivareta og styrke kompetanse og engasjement i arbeidet med menighetens kjerneoppgaver.

Utdanningsinstitusjonene MF vitenskapelig høyskole, Teologisk fakultet (Universitetet i Oslo) og VID vitenskapelige høyskole tilbyr dette tverrfaglige emne om ledelse i menighetene. Emnet gir prester, daglige ledere/kirkeverger som er daglig leder for menighetsrådets virksomhet, diakoner, kateketer, kantorer og andre kirkelige medarbeidere en grunnleggende kompetanse til å utføre ledelsesoppgaver lokalt. Kunnskap, profesjonsbakgrunn og erfaring den enkelte bringer med, vil sammen med teoriperspektiver og refleksjon være viktige læringsressurser i utdanningen.

Undervisningen vil i hovedsak være felles for bachelor og masterstudenter, mens arbeidskrav, vurderingsordning og pensum er differensiert etter nivå.

Hovedtemaer:

- Ledelses- og organisasjonsforståelse
- Samspill og handlingsrom mellom ulike lederroller i menigheten
- Kirkelig ledelse og kirkedemokrati
- Strategi- og utviklingsarbeid i kirken
- Makt, autoritet og kjønn
- Ledelse av profesjonsutøvere
- Arbeidsmiljø og konflikthåndtering
- Endringsledelse og frivillighetsledelse
- Juridiske, økonomiske og administrative perspektiver

Emnekode: BAVERD-548

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus:

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Deltid: Ikke fastsatt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

45 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

360 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har grunnleggende kunnskap i ledelses- og organisasjonsfag
- har forståelse for begrepene styring og ledelse og hvordan disse henger sammen med juridiske, økonomiske og administrative rammer
- har innsikt i kirkelig organisering og ulike kirkelige lederroller
- har god kunnskap om samspill og prosesser i lys av ulike ledelsesteorier og om å forebygge og håndtere konflikter.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende ledelsesfaglige teorier og metoder med særlig henblikk på utfordringene som stilles til kontekstsensitiv ledelse i menighet
- kan tolke egne ledelsesutfordringer utfra teorier om makt, kjønn og autoritet
- kan skape handlingsrom for egen lederrolle i samspill med andre lederroller i menigheten
- kan forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder
- har evne til samhandling i utviklingen av lokalt menighetsarbeid og kan bidra til å bygge velfungerende staber og ett godt arbeidsmiljø

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utøve lederrollen med trygghet og selvinnsikt
- kan vurdere egen rolle i organisering og ledelse i egen lokalkirkelige kontekst og i tverrfaglige team
- har forståelse for egen lederrolle overfor frivillige og profesjonelle medarbeidere
- Kan reflektere rundt og definere eget handlingsrom som leder og respektere andres

Arbeids- og undervisningsformer

- forelesninger
- samtaler og diskusjon
- nettleksjoner

- gruppearbeid
- refleksjonsoppgave (arbeidskrav)

Obligatoriske aktiviteter

- Minst 80 % fremmøte
- Arbeidskrav med fokus på egen rolle som leder

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Hjemmeeksamen..	3 dager	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om eksamensvurdering

Faglig essay på 2000 ord (+/- 10 %) skrevet over et oppgitt tema

Opptakskrav

Generell studiekompetanse

Søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse kan etter fastsatte kriterier søke opptak på grunnlag av realkompetanse.

Pensum

Arnulf, Jan Ketil 2012: *Hva er ledelse?* Oslo: Universitetsforlaget (kap 1-4, 75s)

Askeland, Harald (2012). *Menigheten som organisasjon og trossamfunn*. I: Birkedal, Hegstad & Lannem: *Menighetsutvikling i folkekirken*. Oslo: Prismet bok

Birkedal, E: Forankring for forandring, *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 2-2015 (15 sider)

Døving, E, Elstad, B og Storvik, A *Profesjon og ledelse*. Bergen. Fagbokforlaget kap 1 og 2 ca 30 s

Ekeland, T.J. *Konflikt og konfliktforståelse* (kap 1,3,4,5,6,7) (2014)

Harris, M. (2012). *Seeing Churches as Voluntary Associations: Category error or insight for practice*. In: Niemälä, Kati (ed): *Church work and management in change*. Tampere: Church research institute (15 s)

Hougsnæs, M.H. *Kirkesyn og kirkeledelse*. halvårstidsskrift for praktisk teologi 2-2004 (ca 10 s.)

Hegstad, H: *Menighetsutvikling i folkekirken. Grunnlag og formål*. (2012) I: Birkedal, Hegstad & Lannem (red): *Menighetsutvikling i folkekirken*. Oslo: IKO forlag (15 s)

Løvaas, B. J., Sirris, S. og Kaasa, A. (2019) Har ledere av frivillige noe å tilføre ledere av kunnskapsmedarbeidere? *Beta Scandinavian Journal of Business Research*, 1, 22-42.

Saxegaard, Fredrik (2009). Presten som symboliserende, strategisk og samhandlende leder: en modell for sokneprestens lederskap i folkekirken

Schmidt, Ulla: Church reforms and Public Reforms i «Askeland/Schmidt: Church reforms and leadership of change. (18s) Church of Sweden Research series 2016

Schmidt, Ulla: Evaluering av demokratireformen i Dnk . Sluttrapport KIFO (ca 40 s)

Sirris, S. *Generalistledelse framfor fagledelse i Dnk? Forventninger til prosters kompetanse ledelsen av prestedtjenesten. Teologisk tidsskrift (Phd)*

Sporheim, A. og Sirris, S. (2018). Frie og villige? Kirkelig ansatte som frivillighetsledere i Den norske kirke. *Tidsskrift for praktisk teologi*, 2018 (1), 57-71.

Aadland, Einar & Harald Askeland (2017). *Verdibevisst ledelse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap 4,6,11 (ca 150s)

Totalt 1200 sider.